

Μετρητές επισκέψεων και λοιπά... «στατιστικοειδή»

Με αφορμή διάφορες διαμάχες που λαβαίνουν χώρα ανάμεσα σε διάφορες ιστοσελίδες, με αντικείμενο την διαφάνεια και αξιοπιστία των στατιστικών στοιχείων που τις αφορούν και πιο συγκεκριμένα τους αριθμούς επισκεπτών και επισκέψεων, ίσως είναι σκόπιμο να γίνουν κάποιες διευκρινίσεις, όσον αφορά την αξιοπιστία των όποιων στατιστικών μεθόδων.

Το να θέλει να γνωρίζει κάποιος ιδιοκτήτης ιστοσελίδας την «κίνησή» της και διάφορες άλλες στατιστικές πληροφορίες που εξάγονται απ' αυτή, δεν είναι μεμπτό, απεναντίας τον βοηθάει να βγάλει χρήσιμα συμπεράσματα. Η συντριπτική πλειοψηφία των ιστοσελίδων δεν χρησιμοποιεί τα στατιστικά στοιχεία (και κυρίως τον αριθμό επισκέψεων) για διαφημιστικούς σκοπούς (αν και αυτό δεν είναι κατακριτέο), αλλά μέσω αυτών προσπαθεί να επιτύχει την ηθική ικανοποίηση. Το να βλέπει κάποιος, ότι ο αριθμός των επισκεπτών αυξάνεται σταδιακά, του δίνει να καταλάβει ότι υπάρχει ανταπόκριση από μια μερίδα χρηστών του διαδικτύου σ' αυτό που κάνει. Το θέμα είναι όμως, η αύξηση της επισκεψιμότητας να μην γίνεται αυτοσκοπός, γιατί αυτό σημαίνει πρώτα απ' όλα ενδεχομένως, υποχωρήσεις στην ποιότητα και στο ύφος του περιεχομένου. Αν τώρα πει κάποιος ότι δεν τον ενδιαφέρει να γνωρίζει πόσες επισκέψεις δέχεται σε καθημερινή βάση, κατά πάσα πιθανότητα ψεύδεται.

Από εκεί και πέρα όμως, καλό θα είναι να μην παραπλανούνται και στην ουσία εξαπατούνται οι επισκέπτες όσον αφορά την πραγματική επισκεψιμότητα των εκάστοτε ιστοσελίδων, όσον αφορά τους αριθμούς που παρουσιάζονται.

Υπάρχουν, κατά κύριον λόγον, τριών ειδών μετρήσεις:

1. Μέτρηση μοναδικών επισκεπτών. Σημαίνει των αριθμό των χρηστών που επικέπτονται για πρώτη φορά μια ιστοσελίδα. Οι χρήστες αυτοί, αναγνωρίζονται συνήθως από την IP τους, ενώ για μεγαλύτερη ακρίβεια μπορεί να χρησιμοποιηθούν και cookies (μικρά αρχεία κειμένου με διάφορες πληροφορίες, που τοποθετούν αυτόματα στον υπολογιστή μας πολλές ιστοσελίδες, για να μας «αναγνωρίζουν»). Είναι προφανές, ότι αυτή η μέθοδος μέτρησης δεν

αντιπροσωπεύει τον απόλυτο αριθμό των μοναδικών επισκεπτών, καθώς η IP, αλλάζει κατά διαστήματα, επομένως ο ίδιος χρήστης θα λογιστεί σαν νέος μοναδικός επισκέπτης όταν θα αποκτήσει καινούργια IP. Θα πρέπει να διευκρινιστεί εδώ, ότι δεν υπάρχει μετρητής που να υπολογίζει με απόλυτη ακρίβεια τους μοναδικούς επισκέπτες (ούτε και του Google), παρά μόνο κατά προσέγγιση. Γι' αυτό θα διαπιστώσετε, πως αν τοποθετήσετε στην ιστοσελίδα σας 2-3 διαφορετικούς μετρητές μοναδικών επισκεπτών, θα παρουσιάσουν διαφορές ως προς τα αποτελέσματα, έστω κι αν συνήθως δεν παρουσιάζουν μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ τους.

2. Μέτρηση επιστρεφόντων επισκεπτών. Σημαίνει τον αριθμό των χρηστών που επιστρέφουν για τουλάχιστον δεύτερη φορά, από την στιγμή που καταγράφηκαν ως μοναδικοί επισκέπτες. Ισχύει περίπου, ότι και στην πρώτη περίπτωση, όσον αφορά τον τρόπο καταγραφής και αναγνώρισης. Αυτού του είδους η μέτρηση πάντως (των επιστρεφόντων επισκεπτών) δεν φαίνεται να έχει και ιδιαίτερη απήχηση και δεν χρησιμοποιείται ευρέως.

3. Μέτρηση επισκέψεων ή φορτώσεων (αναγνώσεων) σελίδων. Σημαίνει τον αριθμό φορτώσεων των σελίδων μιας ιστοσελίδας. Ο αριθμός αυτός, είναι κατά κανόνα ίσος ή (συνήθως) μεγαλύτερος του αριθμού των επισκεπτών (μοναδικών και μη) και καταγράφεται με πολύ μεγαλύτερη ακρίβεια. Με απλά λόγια, κάθε φορά που ένας χρήστης επισκέπτεται μια ιστοσελίδα ή τις επιμέρους της σελίδες, ο αριθμός αυτός αυξάνεται κατά μία μονάδα.

Και στις τρεις περιπτώσεις, ο ιδιοκτήτης της ιστοσελίδας μπορεί να επέμβει στα στοιχεία των μετρητών (όχι σε όλους, αλλά στους περισσότερους) και να βάλει ότι αριθμούς θέλει. Επομένως, το πόσο πραγματικοί είναι οι αριθμοί επισκεπτών και επισκέψεων στις εκάστοτε ιστοσελίδες, εξαρτάται μόνο από την εντιμότητα του διαχειριστή και το μέγεθος της όποιας ματαιοδοξίας του. Και για να γίνει απολύτως σαφές, άλλο αριθμός επισκεπτών κι άλλο αριθμός επισκέψεων (ο οποίος είναι σχεδόν πάντα μεγαλύτερος).

Η παραπλάνηση που αναφέρθηκε παραπάνω αφορά την περίπτωση που κάποιοι διαχειριστές ιστοσελίδων, εμφανίζουν τον μετρητή επισκέψεων/σελίδων, ως μετρητή επισκεπτών. Αυτό αποτελεί «ζαβολιά» εκ μέρους του διαχειριστή, ο οποίος παρουσιάζει πλασματικές μετρήσεις με τεχνητές πρακτικές. Όπως προαναφέρθηκε παραπάνω, η αναγνώριση αυτού του είδους του μετρητή είναι σχετικά εφικτή: Αν επαναφορτώσετε συνεχώς για 5-10 φορές την σελίδα και ο

μετρητής αυξάνεται κάθε φορά τουλάχιστον κατά μία μονάδα, τότε πρόκειται για μετρητή φορτώσεως σελίδων και όχι για μετρητή μοναδικών επισκεπτών.

Στο ερώτημα τώρα, αν στην περίπτωση που κάποιος διαχειριστής δεν μπορεί να «βάλει χέρι» στα στατιστικά, μπορεί να αυξήσει με άλλον πλάγιο τρόπο τον αριθμό των επισκέψεων, η απάντηση είναι καταφατική. Υπάρχουν διάφορα «σκριπτάκια» (μικροπρογράμματα) που αναλαμβάνουν να φορτώνουν αυτόματα την σελίδα κατά τακτά χρονικά διαστήματα, αυξάνοντας φυσικά και τον αριθμό των επισκέψεων. Όσοι χρησιμοποιούν Firefox, ίσως μάλιστα να έχουν υπ' όψιν τους διάφορα πρόσθετα (extensions) που αναλαμβάνουν να κάνουν αυτόματα αυτή τη δουλειά σε χρονικά διαστήματα που ορίζει ο χρήστης. Φυσικά, τα πρόσθετα αυτά, δεν δημιουργήθηκαν γι' αυτόν τον σκοπό, ασχέτως αν κάποιοι επιλέγουν να κάνουν «κακή» χρήση τους.

Μια ιστοσελίδα που σέβεται τον εαυτό της και τους επισκέπτες της χρησιμοποιεί ως βασικό μετρητή, τον μετρητή των μοναδικών επισκεπτών. Φυσικά, στην διακριτική της ευχέρεια είναι να χρησιμοποιεί επιπροσθέτως και τον μετρητή φορτώσεων σελίδων, ή οποιαδήποτε άλλα στατιστικά στοιχεία, όπως τους συνδεδεμένους χρήστες (online users), το ημερήσιο σύνολο επισκεπτών ή επισκέψεων, καθώς και τα συνολικά στατιστικά δεδομένα.